

รายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำผิวดิน
ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

● **คุณภาพน้ำผิวดินลำน้ำสายหลัก**

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 16 (สคพ.16) ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินลำน้ำสายหลัก ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา พื้นที่จังหวัดสงขลา และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง พื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส รวมจำนวน 7 แหล่งน้ำ 24 จุดตรวจวัด ดังนี้

ลำน้ำสายหลัก	จำนวนจุดตรวจวัด
ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (รหัส 20)	
- ทะเลหลวง	2
- ทะเลสาบสงขลา	7
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (รหัส 21)	
- แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง	2
- แม่น้ำปัตตานีตอนบน	3
- แม่น้ำสายบุรี	4
- แม่น้ำบางนรา	2
- แม่น้ำโก-ลก	4
รวม	24

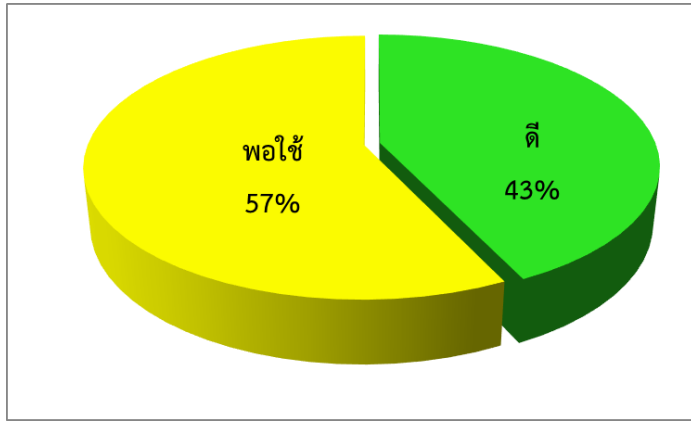
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สคพ.16 ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน ความถี่ 3 ครั้งต่อปี ครั้งที่ 1 เดือนกุมภาพันธ์ ครั้งที่ 2 เดือนพฤษภาคม และครั้งที่ 3 เดือนกรกฎาคม 2566 ผลการประเมินดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน¹ (WQI) พบว่าคุณภาพน้ำ 7 แหล่งน้ำ อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 43 และเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ 57 (รูปที่ 1 และตารางที่ 1)

● แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี จำนวน 3 แหล่ง ได้แก่ ทะเลสาบสงขลา แม่น้ำปัตตานีตอนบน และแม่น้ำสายบุรี

● แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ จำนวน 4 แหล่ง ได้แก่ ทะเลหลวง แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง แม่น้ำบางนรา และแม่น้ำโก-ลก

¹ ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index : WQI)

แสดงถึงสถานการณ์ของคุณภาพน้ำในภาพรวม โดยพิจารณาจากค่าคุณภาพน้ำ 5 พารามิเตอร์ ได้แก่ ออกซิเจนละลาย (Dissolved Oxygen : DO) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) และแอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน (NH₃-N) มีคะแนนอยู่ระหว่าง 0-100 โดยจัดเกณฑ์คุณภาพน้ำ ดีมาก (คะแนน 91-100) ดี (คะแนน 71-90) พอใช้ (คะแนน 61-70) เสื่อมโทรม (คะแนน 31-60) และเสื่อมโทรมมาก (คะแนน 0-30)

รูปที่ 1 สถานการณ์คุณภาพน้ำลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ปี 2566

ตารางที่ 1 คุณภาพน้ำผิวดินลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ปี 2566 เปรียบเทียบกับปี 2565

เกณฑ์คุณภาพน้ำ (คะแนน WQI)	แหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่จังหวัดสงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส	
	ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง
 ดี (71-90)	ทะเลสาบสงขลา ⁺⁽⁷⁹⁾	แม่น้ำปัตตานีตอนบน ⁺⁽⁷⁷⁾ แม่น้ำสายบุรี ⁺⁽⁷⁵⁾
 พอใช้ (61-70)	ทะเลหลวง ⁽⁶⁴⁾	แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง ⁽⁷⁰⁾ แม่น้ำบางนรา ⁽⁶²⁾ แม่น้ำโก-ลก ⁽⁷⁰⁾

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ คือ ค่าดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI)
 + คือ แหล่งน้ำที่มีคุณภาพดีขึ้น 1 ระดับ เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2565

SK09 บ้านปากจำ 9 ก.พ.66

SK14 วัดสุวรรณคีรี 9 ก.พ.66

❖ กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

ทะเลหลวง

คุณภาพน้ำทะเลหลวง อยู่ในเกณฑ์พอใช้ทั้ง 2 จุดตรวจวัด ได้แก่ ปากคลองบ้านโรง (SK04) และกลางทะเลหลวง (SK05) (รูปที่ 2 และตารางที่ 2)

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) พบค่าค่อนข้างสูงทั้ง 2 บริเวณ เนื่องจากพื้นที่โดยรอบเป็นนาข้าว มีการชะล้างความสกปรกจากการเกษตรลงคลองบ้านโรง รวมถึงมีการเลี้ยงปลุสัตว์ เช่น วัว ควาย แบบปล่อยตามธรรมชาติ ซึ่งมีการขับถ่ายของเสียลงสู่แหล่งน้ำ เกิดความสกปรกและเน่าเสีย

ทะเลสาบสงขลา

คุณภาพน้ำทะเลสาบสงขลาโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี และเกณฑ์พอใช้ คิดเป็นร้อยละ 86 และ 14 ตามลำดับ *บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี* ได้แก่ บ้านปากจำ (SK09) ปากคลองพะวง (SK11) สะพานติณสูลานนท์ช่วงแรก (SK12) ปากคลองสำโรง (SK13) วัดสุวรรณคีรี (SK14) และปากทะเลสาบสงขลา (SK15) *บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้* คือ ปากคลองอู่ตะเภา (SK10) (รูปที่ 2 และตารางที่ 2)

ผลการตรวจวัดโลหะหนัก จำนวน 3 จุดตรวจวัด ได้แก่ ปากคลองอู่ตะเภา (SK10) ปากคลองสำโรง (SK13) และปากทะเลสาบสงขลา (SK15) จำนวน 10 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) โครเมียมชนิดเฮกซะวาเลนต์ (Cr Hexavalent) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) ปรอท (Hg) และสารหนู (As) พบอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินทุกพารามิเตอร์

ผลการตรวจวัดสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่มีคลอรีนเป็นองค์ประกอบ (Total Organochlorine Pesticides) จำนวน 17 ชนิด ได้แก่ บีเอชซีชนิดแอลฟา (alpha-BHC) บีเอชซีชนิดเบต้า (beta-BHC) บีเอชซีชนิดแกมมา (gamma-BHC) บีเอชซีชนิดเดลต้า (delta-BHC) เฮปตาคลอร์ (Heptachlor) อัลดริน (Aldrin) เฮปตาคลอร์อีพอกไซด์ (Heptachlor epoxide) เอนโดซัลแฟน (Endosulfan I) พาราดีดีอี (p,p'-DDE) ดีลดริน (Dieldrin) เอนดริน (Endrin) เอนโดซัลแฟน (Endosulfan II) พาราดีดีดี (p,p'-DDD) เอนดริล อัลดีไฮด์ (Endrin Aldehyde) เอนโดซัลแฟนซัลเฟต (Endosulfan Sulfate) พาราดีดีที (p,p'-DDT) และเมทอกซีคลอร์ (Methoxychlor) บริเวณปากคลองอู่ตะเภา (SK10) พบอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน (NH₃-N) พบค่าค่อนข้างสูงบริเวณปากคลองสำโรง (SK13) เนื่องจากเป็นแหล่งรองรับน้ำเสียจากชุมชนเทศบาลเมืองเขารูปช้าง ที่มีสภาพเป็นชุมชนเมืองหนาแน่น และยังไม่มีการรวบรวมน้ำเสีย รวมถึงน้ำเสียจากชุมชนเทศบาลนครสงขลา บริเวณริมคลองสำโรง

SK09 บ้านปากจำ 16 พ.ค.66

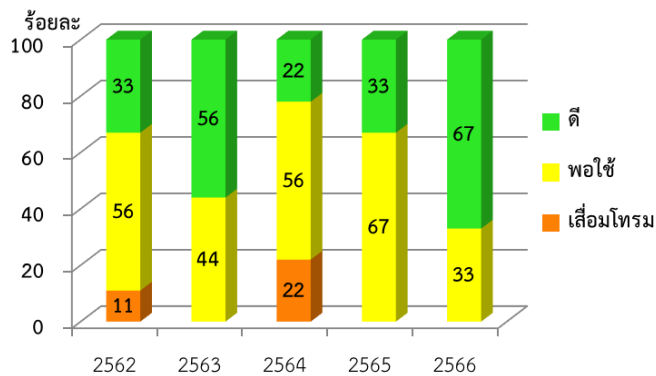

SK10 ปากคลองอู่ตะเภา 15 พ.ค.66

ตารางที่ 2 คุณภาพน้ำลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ปี 2566

เกณฑ์คุณภาพน้ำ (คะแนน WQI)	ร้อยละคุณภาพน้ำ	
	ทะเลหลวง	ทะเลสาบสงขลา
 ดี (71-90)	-ไม่มี-	86 บ้านปากจ่า (SK09) ปากคลองพะวง (SK11) สะพานติณสูลานนท์ ช่วงแรก (SK12) ปากคลองสำโรง (SK13) วัดสุวรรณคีรี (SK14) ปากทะเลสาบสงขลา (SK15)
 พอใช้ (61-70)	100 ปากคลองบ้านโรง (SK04) กลางทะเลหลวง (SK05)	14 ปากคลองอู่ตะเภา (SK10)

สถานการณ์คุณภาพน้ำลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในช่วง 5 ปี พบว่าสัดส่วนของคุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีถึงพอใช้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (รูปที่ 3)

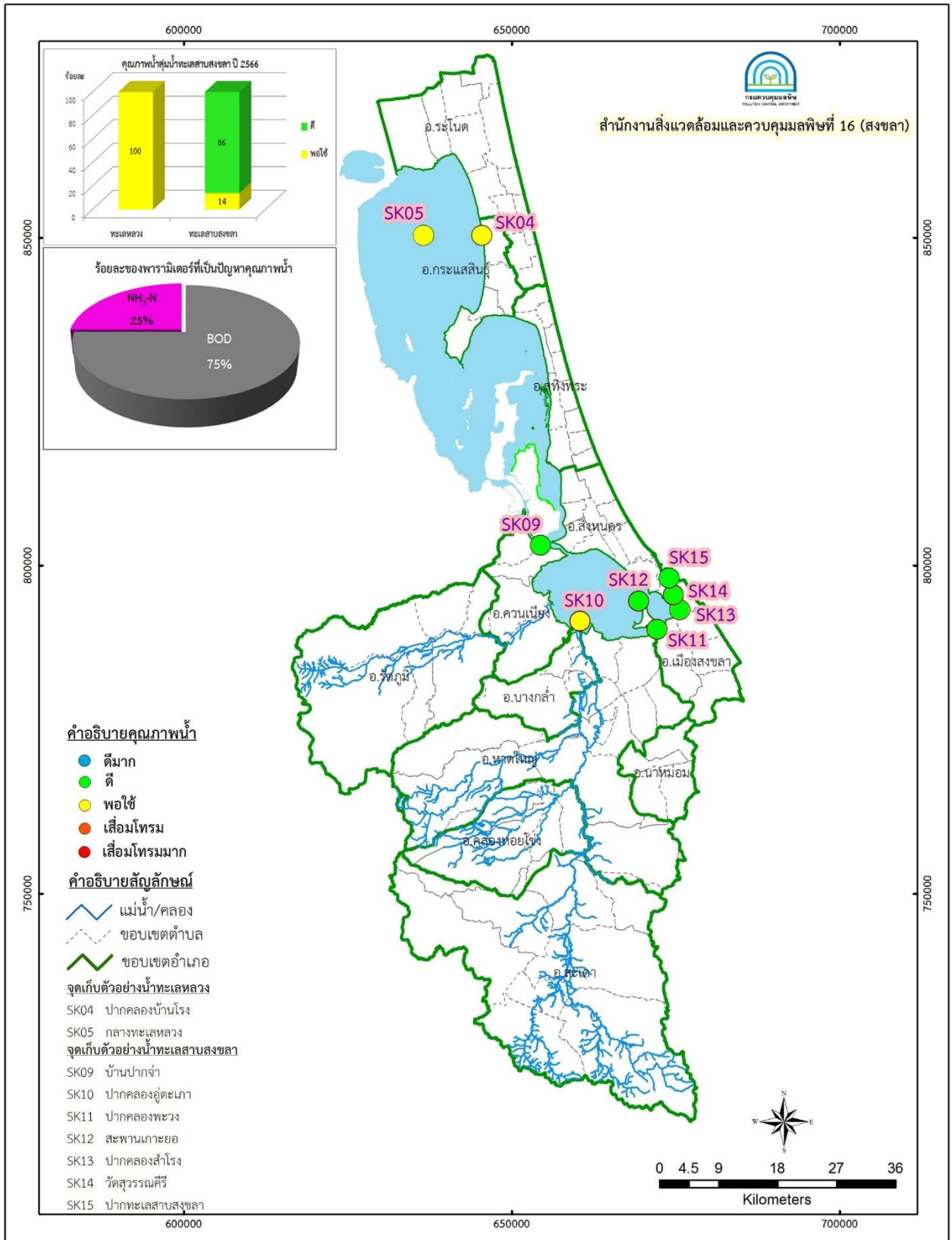
รูปที่ 3 คุณภาพน้ำลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ปี 2562 – 2566

SK12 สะพานติณสูลานนท์ 24 ก.ค.66

SK15 ปากทะเลสาบสงขลา 24 ก.ค.66

รูปที่ 2 คุณภาพน้ำทะเลสาบสงขลา และทะเลสาบสงขลา ปี 2566

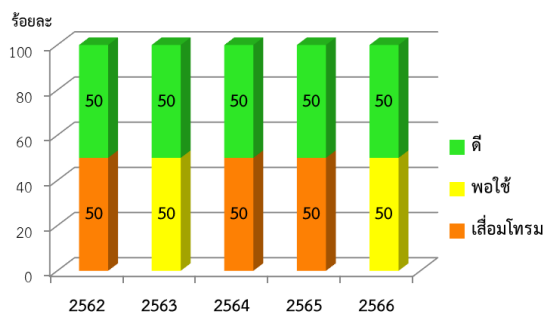
❖ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง

แม่น้ำปัตตานีตอนล่าง

คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานีตอนล่างโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี และพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน *บริเวณที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี* คือ บ้านอาน้ำบูโละ (PT02) *บริเวณที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้* คือ ปากแม่น้ำปัตตานี (PT01) (รูปที่ 9 และตารางที่ 3)

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ ได้แก่ แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) และแอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) พบค่าค่อนข้างสูงบริเวณปากแม่น้ำปัตตานี (PT01) เนื่องจากรองรับน้ำเสียชุมชนจากอำเภอเมืองปัตตานี ท่าเทียบเรือ และน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม และเป็นบริเวณท้ายน้ำก่อนลงสู่ทะเลอ่าวไทย

สถานการณ์คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานีตอนล่างในช่วง 5 ปี พบว่าสัดส่วนของคุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีถึงพอใช้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (รูปที่ 4)

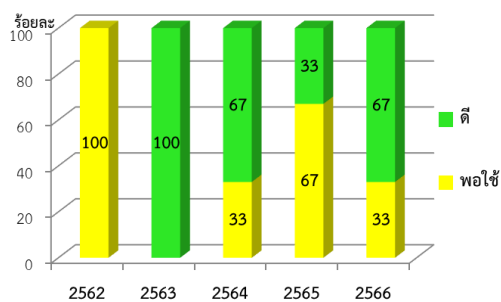
รูปที่ 4 คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานีตอนล่าง ปี 2562–2566

แม่น้ำปัตตานีตอนบน

คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานีตอนบนโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 67 และ 33 ตามลำดับ *บริเวณที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี* ได้แก่ โรงสูบน้ำแรงต่ำประปาเทศบาลนครยะลา (PT03) และบ้านบาเจาะ (PT04) *บริเวณที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้* คือ ท้ายเขื่อนบางลาง (PT05) (รูปที่ 9 และตารางที่ 3)

ผลการตรวจวัดโลหะหนัก บริเวณโรงสูบน้ำแรงต่ำประปาเทศบาลนครยะลา (PT03) จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) ปรอท (Hg) และสารหนู (As) พบอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินทุกพารามิเตอร์

สถานการณ์คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานีตอนบนในช่วง 5 ปี พบว่าสัดส่วนของคุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีถึงพอใช้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (รูปที่ 5)

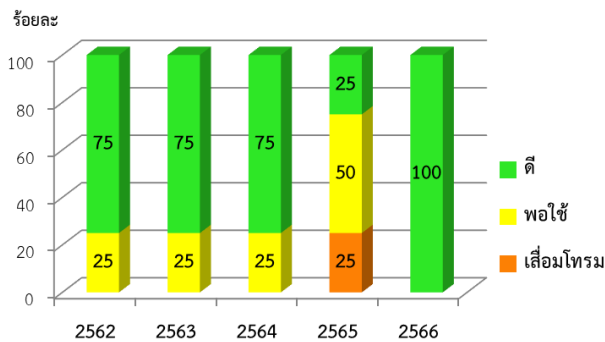
รูปที่ 5 คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานีตอนบน ปี 2562–2566

แม่น้ำสายบุรี

คุณภาพน้ำแม่น้ำสายบุรีอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้ง 4 จุดตรวจวัด ได้แก่ ปากแม่น้ำสายบุรี (SB01) หมู่ 1 ต.กาญูบเกาะ (SB02) โรงสูบน้ำแรงต่ำการประปาเรือเสาะ (SB03) และเทศบาลตำบลศรีสาคร (SB04) (รูปที่ 9 และตารางที่ 3)

ผลการตรวจวัดโลหะหนัก บริเวณโรงสูบน้ำแรงต่ำการประปาเรือเสาะ (SB03) จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) ปรอท (Hg) และสารหนู (As) พบอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินทุกพารามิเตอร์

สถานการณ์คุณภาพน้ำแม่น้ำสายบุรีในช่วง 5 ปี พบว่าสัดส่วนของคุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีถึงพอใช้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (รูปที่ 6)

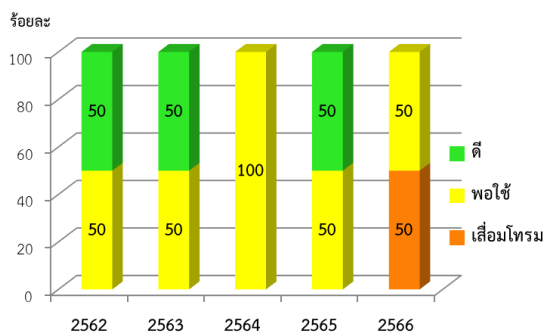
รูปที่ 6 คุณภาพน้ำแม่น้ำสายบุรี ปี 2562–2566

แม่น้ำบางนรา

คุณภาพน้ำแม่น้ำบางนราโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และเกณฑ์เสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ คือ เทศบาลเมืองนราธิวาส (BN1) บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม คือ บ้านปืเหล็ง (BN2) (รูปที่ 9 และตารางที่ 3)

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ ได้แก่ แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) ออกซิเจนละลายน้ำ (DO) และความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40 40 และ 20 ตามลำดับ

สถานการณ์คุณภาพน้ำแม่น้ำบางนราในช่วง 5 ปี พบว่าสัดส่วนของคุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีถึงพอใช้มีแนวโน้มลดลง (รูปที่ 7)

รูปที่ 7 คุณภาพน้ำแม่น้ำบางนรา ปี 2562–2566

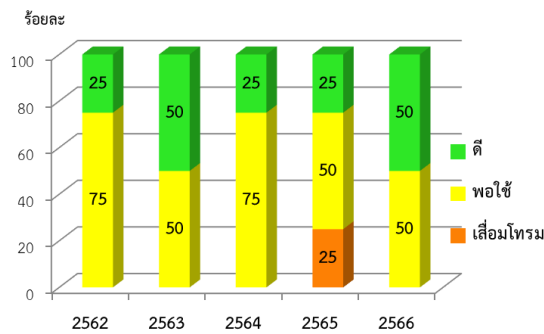
แม่น้ำโก-ลก

คุณภาพน้ำแม่น้ำโก-ลก โดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีและเกณฑ์พอใช้ คิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี ได้แก่ สะพานท่าแพรก (KL3) และปากแม่น้ำโก-ลก (KL4) บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ได้แก่ หมู่บ้านบุเกี๊ยะตา (KL1) สะพานไทย-มาเลเซีย (KL2) (รูปที่ 9 และตารางที่ 3)

ผลการตรวจวัดโลหะหนัก บริเวณหมู่บ้านบุเกี๊ยะตา (KL1) และสะพานท่าแพรก (KL3) จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu)ปรอท (Hg) และสารหนู (As) พบอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินทุกพารามิเตอร์

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) พบการปนเปื้อนค่อนข้างสูงบริเวณหมู่บ้านบุเกี๊ยะตา (KL1) และสะพานไทย-มาเลเซีย (KL2)

สถานการณ์คุณภาพน้ำแม่น้ำโก-ลกในช่วง 5 ปี พบว่าสัดส่วนของคุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีถึงพอใช้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (รูปที่ 8)

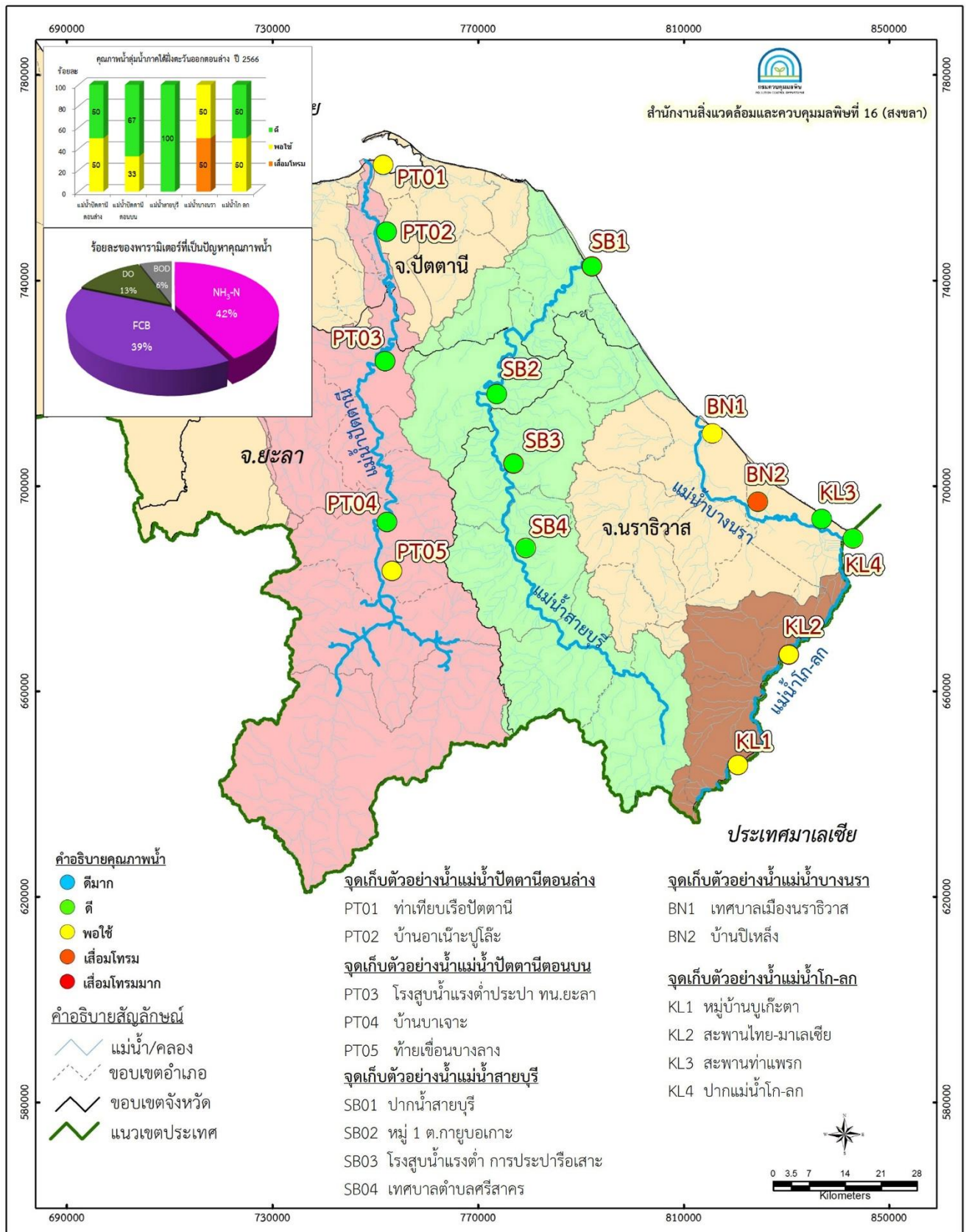
รูปที่ 8 คุณภาพน้ำแม่น้ำโก-ลก ปี 2562-2566

KL3 สะพานท่าแพรก 18 ก.ค.66

KL4 ปากแม่น้ำโก-ลก 18 ก.ค.66

รูปที่ 9 คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานีตอนล่าง แม่น้ำปัตตานีตอนบน แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนรา และแม่น้ำโก-ลก ปี 2566

ตารางที่ 3 คุณภาพน้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ปี 2566

เกณฑ์คุณภาพน้ำ (คะแนน WQI)	ร้อยละคุณภาพน้ำ				
	แม่น้ำปัตตานี ตอนล่าง	แม่น้ำปัตตานี ตอนบน	แม่น้ำสายบุรี	แม่น้ำบางนรา	แม่น้ำโก-ลก
 ดี (71-90)	50 บ้านอเนาะบูโล๊ะ (PT02)	67 - โรงสูบน้ำแรงต่ำ ประปา ทน.ยะลา (PT03) - บ้านบาเจาะ (PT04)	100 - ปากแม่น้ำสายบุรี (SB01) - หมู่ 1 ต.กาญจนาภิเษ (SB02) - โรงสูบน้ำแรงต่ำ การประปาเรือเสาะ (SB03) - เทศบาลตำบล ศรีสาคร (SB04)	-ไม่มี-	50 - สะพานท่าแพรก (KL03) - ปากแม่น้ำโก-ลก (KL04)
 พอใช้ (61-70)	50 ปากแม่น้ำปัตตานี (PT01)	33 ท้ายเขื่อนบางลาง (PT05)	-ไม่มี-	50 - เทศบาลเมือง นราธิวาส (BN01)	50 - หมู่บ้านบูเกะตา (KL01) - สะพานไทย- มาเลเซีย (KL02)
 เสื่อมโทรม (31-60)	-ไม่มี-	-ไม่มี-	-ไม่มี-	50 - บ้านปิเหล็ง (BN02)	-ไม่มี-

PT01 ปากแม่น้ำปัตตานี 8 ก.พ.66

PT05 ท้ายเขื่อนบางลาง 7 ก.พ.66

● คุณภาพน้ำผิวดินลำน้ำสาขา

คลองสำโรง

ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองสำโรง จังหวัดสงขลา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 8 จุดตรวจวัด ความถี่ 4 ครั้งต่อปี ครั้งที่ 1 เดือนพฤศจิกายน 2565 ครั้งที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ 2566 ครั้งที่ 3 เดือนเมษายน 2566 และครั้งที่ 4 เดือนกรกฎาคม 2566 คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม และเสื่อมโทรมมาก ร้อยละ 50 เท่ากัน (ตารางที่ 4 และรูปที่ 10)

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ ได้แก่ แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน (NH₃-N) แบบที่เรียกกลุ่มฟิโคลโคลิฟอร์ม (FCB) แบบที่เรียกกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ออกซิเจนละลาย (DO) และความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 21 21 20 20 และ 18 ตามลำดับ (รูปที่ 10)

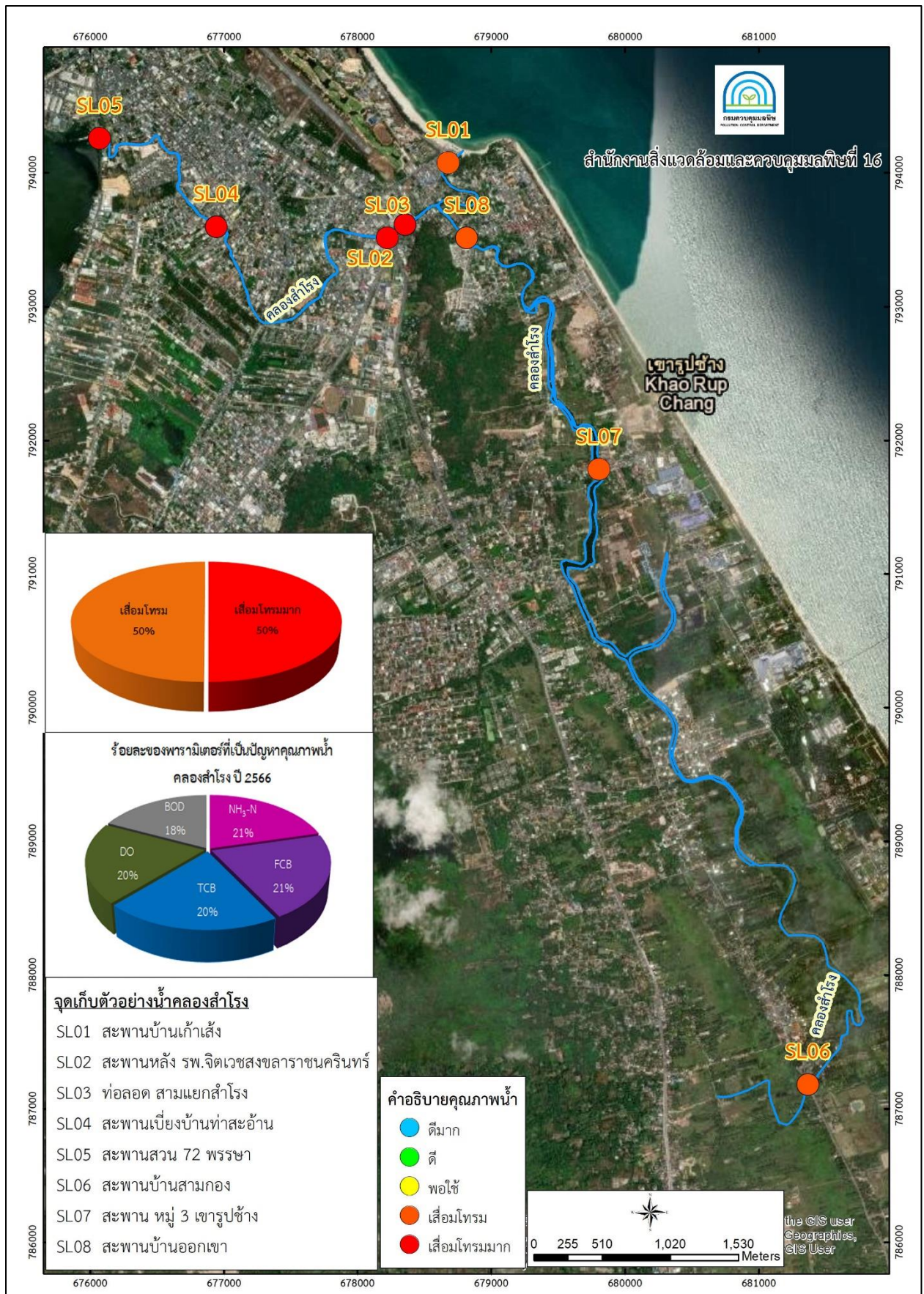
คลองนาทวี

ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองนาทวี จังหวัดสงขลา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 10 จุดตรวจวัด ความถี่ 2 ครั้งต่อปี ครั้งที่ 1 เดือนมิถุนายน 2566 และครั้งที่ 2 เดือนสิงหาคม 2566 คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ และเสื่อมโทรม ร้อยละ 40 20 และ 40 ตามลำดับ (ตารางที่ 4 และรูปที่ 11)

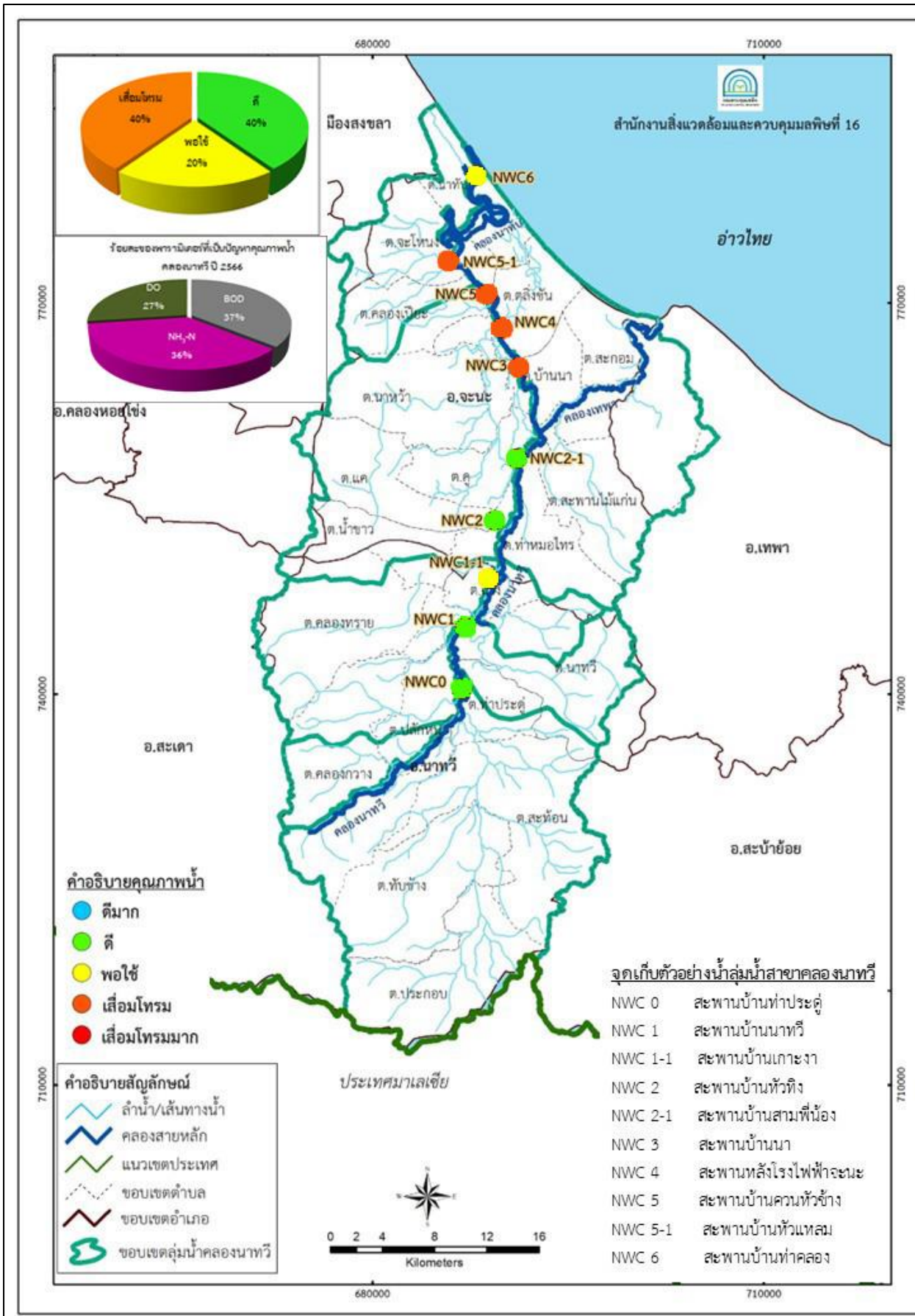
พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ ได้แก่ ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน (NH₃-N) และออกซิเจนละลาย (DO) คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 37 36 และ 27 ตามลำดับ (รูปที่ 11)

ตารางที่ 4 คุณภาพน้ำคลองสำโรง และคลองนาทวี ปี 2566

เกณฑ์คุณภาพน้ำ (คะแนน WQI)	ร้อยละคุณภาพน้ำ	
	คลองสำโรง	คลองนาทวี
 ดี (71-90)	-ไม่มี-	40 - สะพานบ้านท่าประดู่ (NWC0) - สะพานบ้านนาทวี (NWC1) - สะพานบ้านหัวทิง (NWC2) - สะพานบ้านสามพี่น้อง (NWC2-1)
 พอใช้ (61-70)	-ไม่มี-	20 - สะพานบ้านเกาะงา (NWC1-1) - สะพานบ้านท่าคลอง (NWC6)
 เสื่อมโทรม (31-60)	50 - สะพานบ้านเก่าเส้ง (SL01) - สะพานบ้านสามกอง (SL06) - สะพานหมู่ 3 เขารูปช้าง (SL07) - สะพานบ้านออกเขา (SL08)	40 - สะพานบ้านนา (NWC3) - สะพานบ้านหลังโรงไฟฟ้าจะนะ (NWC4) - สะพานบ้านควนหัวช้าง (NWC5) - สะพานบ้านหัวแหลม (NWC5-1)
 เสื่อมโทรมมาก (0-30)	50 - หลังโรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ (SL02) - ท่อลอดสามแยกสำโรง (SL03) - สะพานเบียงบ้านท่าสะอ้าน (SL04) - สวน 72 พรรษา (SL05)	-ไม่มี-

รูปที่ 10 คุณภาพน้ำคลองสำโรง ปี 2566

รูปที่ 11 คุณภาพน้ำคลองนาทวี ปี 2566

บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ สาเหตุและแนวทางการแก้ไข

บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา		
ทะเลหลวง ปากคลองบ้านโรง (SK04) กลางทะเลหลวง (SK05)	น้ำเสียจากการเกษตร - พื้นที่โดยรอบเป็นนาข้าว ซึ่งมีการชะล้างความสกปรกจากการเกษตรลงคลองบ้านโรง และลงสู่ทะเลหลวง - มีการเลี้ยงปศุสัตว์ เช่น วัว ควาย แบบปล่อยตามธรรมชาติ ซึ่งมีการขับถ่ายของเสียลงสู่แหล่งน้ำ เกิดความสกปรกและเน่าเสีย	- ส่งเสริมให้ความรู้เรื่องแนวปฏิบัติที่ดีด้านการเกษตร (Good Agricultural Practices: GAP) เช่น การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมี/สารกำจัดศัตรูพืชที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและแหล่งน้ำ รวบรวมมูลสัตว์นำไปใช้ประโยชน์
ทะเลสาบสงขลา ปากคลองสำโรง (SK13)	น้ำเสียจากชุมชน น้ำเสียจากอุตสาหกรรมชุมชนประเภทแกะล้างอาหารทะเล	- รณรงค์และส่งเสริมให้ครัวเรือนติดตั้งตะแกรงดักขยะ ถังดักไขมัน หรือถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปก่อนระบายออกสู่แหล่งน้ำ - ส่งเสริมอุตสาหกรรมชุมชนประเภทแกะล้างอาหารทะเลให้ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ดี
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง		
แม่น้ำปัตตานี ปากแม่น้ำปัตตานี (PT01)	ท่าเทียบเรือ น้ำเสียจากชุมชน	- รณรงค์และส่งเสริมให้ครัวเรือนติดตั้งตะแกรงดักขยะ ถังดักไขมัน หรือถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปก่อนระบายออกสู่แหล่งน้ำ - รณรงค์ ให้ความรู้ผู้ประกอบการและชาวประมงบริเวณท่าเทียบเรือ ประมงปัตตานีไม่ให้ปล่อยน้ำทิ้งและสิ่งปฏิกูลลงสู่แม่น้ำ
แม่น้ำสายบุรี ปากแม่น้ำสายบุรี (SB01) เทศบาลตำบลศรีสาคร (SB04)	น้ำเสียจากชุมชน	- รณรงค์และส่งเสริมให้ครัวเรือนติดตั้งตะแกรงดักขยะ ถังดักไขมัน หรือถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปก่อนระบายออกสู่แหล่งน้ำ

บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ สาเหตุและแนวทางการแก้ไข (ต่อ)

บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง		
แม่น้ำบางนรา เทศบาลเมืองนราธิวาส (BN1) บ้านปีเหล็ง (BN2)	น้ำเสียจากชุมชน น้ำเสียจากการเกษตร	<ul style="list-style-type: none"> - รณรงค์และส่งเสริมให้ครัวเรือนติดตั้งตะแกรงดักขยะ ถึงดักไขมัน หรือถึงบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปก่อนระบายออกสู่แหล่งน้ำ - ส่งเสริมให้ความรู้เรื่องแนวปฏิบัติที่ดีด้านการเกษตร (Good Agricultural Practices: GAP) เช่น การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมี/สารกำจัดศัตรูพืชที่ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมและแหล่งน้ำ
แม่น้ำโก-ลก หมู่บ้านบูเก๊ะตา (KL1) สะพานไทย-มาเลเซีย (KL2)	น้ำเสียจากชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - รณรงค์และส่งเสริมให้ครัวเรือนติดตั้งตะแกรงดักขยะ ถึงดักไขมัน หรือถึงบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปก่อนระบายออกสู่แหล่งน้ำ
ลำนน้ำสาขา		
คลองนาทวี สะพานบ้านเกาะงา (NWC1-1) สะพานบ้านนา (NWC3) สะพานบ้านหลังโรงไฟฟ้าจะนะ (NWC4) สะพานบ้านควนหัวช้าง (NWC5) สะพานบ้านหัวแหลม (NWC5-1) สะพานบ้านท่าคลอง (NWC6)	น้ำเสียจากชุมชน น้ำเสียจากการเกษตร น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - รณรงค์และส่งเสริมให้ครัวเรือนติดตั้งตะแกรงดักขยะ ถึงดักไขมัน หรือถึงบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปก่อนระบายออกสู่แหล่งน้ำ - ส่งเสริมให้ความรู้เรื่องแนวปฏิบัติที่ดีด้านการเกษตร (Good Agricultural Practices: GAP) เช่น การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมี/สารกำจัดศัตรูพืชที่ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมและแหล่งน้ำ - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาดแก่โรงงานอุตสาหกรรม เพื่อลดของเสียและปริมาณน้ำเสีย

บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ สาเหตุและแนวทางการแก้ไข (ต่อ)

บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
ลำน้ำสาขา		
<p>คลองสำโรง</p> <p>สะพานบ้านเก้าเส้ง (SL01) หลังโรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ (SL02) ท่อลอดสามแยกสำโรง (SL03) สะพานเป็ยบ้านท่าสะพาน (SL04) สวน 72 พรรษา (SL05) สะพานบ้านสามกอง (SL06) สะพานหมู่ 3 เขารูปช้าง (SL07) สะพานบ้านออกเขา (SL08)</p>	<p>น้ำเสียจากชุมชน น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมชุมชนขนาดเล็ก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมและบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร บริเวณที่ระบายน้ำและลำรางที่มีปริมาณความสกปรกสูง - บำบัดน้ำเสียจากครัวเรือนที่ระบายลงสู่คลองสำโรงโดยตรง โดยการติดตั้งถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป - เก็บกวาดขยะและกำจัดวัชพืชในลำน้ำเพื่อลดการสะสมของเสียในแหล่งน้ำ - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาดแก่โรงงานอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมชุมชนขนาดเล็กในพื้นที่ริมคลองสำโรงเพื่อลดปริมาณของเสีย

SL01 สะพานบ้านเก้าเส้ง 21 ก.ค.66

SL05 สวน 72 พรรษา 21 ก.ค.66